

De Farmsumerborg

2025

Altijd maar schuilen

Je bent het zat

Altijd maar schuilen

Als een rat

Vluchten

Als een dwaas

We worden uitgeroeid

Als een bedreigde diersoort

Het doet zo pijn

Dat het dwars door ons hart heen boort

Zoveel verdriet

We worden vernietigd

Doodgeschoten en buiten gesloten

Als verplichting

Een gele ster dragen

Onderduiken

Omdat ze op ons jagen

Jesse Mollema

Joodse begraafplaats

*Joodse mensen
 Wat waren ze toch bang
 Dat ze dood gingen
 Veel Joden
 Werden vermoorden
 Ze kochten
 Zelf hun stuk grond
 En groeven hun
 Eigen graf
 Wat was het
 Toch zielig
 Wat zielig dat
 Zei niet bij de rest hoorden
 Wat zielig dat zei
 De schuld van
 Alle problemen kregen
 Alleen maar omdat
 Hitler zei dat het
 De schuld van de Joden was
 Wat sneu dat ze hun eigen
 Mensen moesten begraven
 Soms hadden ze niet eens geld 12/03/2025
 Voor een stuk grond*

*Tja... wat moesten
 Ze dan?
 Ze moesten hun
 Eigen grafstenen maken
 Wat zou dat toch veel
 Werk zijn geweest
 Jood zijn.....
 Wat was & is dat
 toch lastig*

>INGE<

We staan hier
aan het pad
naar onze school
aan de rand
van een kuil
met in ons midden
aan de binnenkant
een levende boom
om de mensen
te gedenken
die ook hier
ooit zo wreed
zijn onderdrukt
uit onze gemeenschap
werden weggerukt

Zij en hun levens
zijn voor altijd weg
en kregen vaak
niet eens een graf
Ze werden zonder pardon doodgemaakt
Waaraan verdienen zij toch deze gruwelijke straf?
Wij begrijpen het na zoveel jaren
nog steeds niet
We spreken ons onbegrip uit
delen ons verdriet
en zingen samen een lied
over vrede en een bestand
tussen alle mensen
Dan planten we
de boom ter herinnering
als symbool van nieuw leven
een nieuw begin
De boom zal verder groeien
en opnieuw gaan bloeien
Straks, in de schaduw van haar takken
kunnen we verder treuren
maar zullen we vooral waken
want we laten
dit niet weer gebeuren
nooit meer